

De beperkte juridische mogelijkheden

Het juridische kader voor windparken berust op twee sporen: het ruimtelijkeordeningsspoor en het milieuspoor.

Het ruimtelijke spoor start met de Structuurvisie Wind op Land (SvWOL). Tegen die achtergrond is er het provinciale beleid waarin zoek- of voorkeurslocaties voor een windpark worden aangewezen. Eventueel is er voorts een ruimtelijkeorderingsverordening met algemene regels over windparkenlocaties.

In ieder geval is altijd een omgevingsvergunning benodigd voor het bouwen (art. 2 lid 1 onder a Wabo). Deze kan worden verleend wanneer geen strijd bestaat met het bestemmingsplan. Is er wel strijd met het bestemmingsplan, dan moet dit plan worden gewijzigd of moet een binnen- dan wel buitenplans afwijkingsbesluit worden genomen. In het geval gemeenten daaraan niet willen meewerken, komt het provinciaal inpassingsplan in beeld (art. 3.26 Wro), waarop de procedure volgens artikel 3.8 Wro van toepassing is. Ook op rijksniveau, door de minister, kan een inpassingsplan worden vastgesteld (art. 3.28 Wro), met name wanneer op gemeentelijk én provinciaal niveau de besluitvorming vastloopt. Wederom zijn de bestemmingsplanregels van toepassing. *Crux is dat de wet zelf het bestuur heel veel ruimte laat, en dat een lagere door een hogere overheid kan worden overruled.* Juridisch valt er hier eigenlijk alleen iets te halen wanneer er eisen op het vlak van bevoegdheid, procedure en/of motivering worden geschonden. Maar zulke gebreken kunnen gemakkelijk worden hersteld: dit is alleen een kwestie van tijd.

Het milieuspoor betreft in essentie de vraag of het windpark in overeenstemming is met het Activiteitenbesluit ofwel het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim) en de Regeling algemene regels inrichtingen milieubeheer (Rarim). Hierin zijn voorschriften neergelegd over geluid, slagschaduw, lichtschittering en veiligheidsrisico's als gevolg van windturbines. De minimaal aan te houden afstand tussen een turbine en een gevoelig object zoals een woning is tegenwoordig niet in meters uitgedrukt, maar wordt afgeleid uit het rekenvoorschrift voor geluidsbelasting. *Omdat het om algemene regels gaat, staan geen bezwaar en beroep open (art. 8:3 lid 1 aanhef en onder a Awb).* Anders dan in het ruimtelijkeordeningsspoor, is in het milieuspoor juist van alles dicht geregeld. Pas wanneer een belanghebbende meent dat de verantwoordelijk ondernemer zich niet aan de algemene regels houdt, kan om handhaving worden verzocht en staan vervolgens tegen een geheel of gedeeltelijk afwijzende reactie bezwaar en beroep open.

Er is een omgevingsvergunning vereist. Vaak zijn meer besluiten nodig, en kan ingevolge artikel 9 lid 1 Elektriciteitswet 1998 een gecoördineerde behandeling verplicht zijn. Wie coördineert, het college van gs of de minister, hangt af van het aantal MW (gs: 5-100 MW, minister: meer dan 100 MW). Dit onderstreept dat gemeenten al gauw aan de zijlijn staan.

Staan ook belanghebbende burgers al gauw aan de zijlijn? Formeel niet, omdat er *zienswijzeprocedures* openstaan (de formele inspraakprocedures van afd. 3.4 Awb: de uitgebreide voorbereidingsprocedures). Maar de bezwaren plegen standaard te zijn, en dito zijn de bestuurlijke reacties daarop. En bepaalde vragen zijn er niet aan de orde, zoals: Waarom niet gekozen voor het

